Çıkış Bildirgesinde Somut Tespit

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Danıştay 10. Daire	11.06.2025	Onama

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2023/2473	2025/2875	5510 s.K. 9, 5510 s.K. 102/1-j, 5510 s.K. 102/1-a, İYUK 49

ÖZET

Tutanakla sigortasız çalıştığı tespit edilen beş işçi için işten ayrılış bildirgesi verilmediği gerekçesiyle SGK idari para cezası uygulandı. Danıştay, işçilerin ayrıldığına dair bilgi, belge veya ifade bulunmadığını, ceza için fiilin somut ve kesin tespitinin şart olduğunu belirterek iptali onadı.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/isten-ayrilis-bildirgesi-cezasi-somut-tespit-danistay-2025-2875/ →

Karar metni

Adalet Bakanlığı Bedesten sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

Danıştay 10. Daire Başkanlığı 2023/2473 E. , 2025/2875 K.

"İçtihat Metni"

T.C.

DANIŞTAY

ONUNCU DAİRE

Esas No : 2023/2473

Karar No : 2025/2875

TEMYİZ EDEN (DAVALI) : ... Başkanlığı

VEKİLİ : Av. ...

KARŞI TARAF (DAVACI) : ... Ltd. Şti.

VEKİLİ : Av. ...

İSTEMİN_KONUSU : Davacı şirket tarafından, (5) işçinin işe giriş ve işten ayrılış bildirgeleri ile 2014/8. ayına ait aylık prim ve hizmet belgesinin yasal süresi içinde Kuruma verilmediğinden

bahisle 31.185,00 TL idari para cezası uygulanmasına ilişkin İstanbul Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü Beyoğlu Sosyal Güvenlik Merkezinin ... tarih ve ... sayılı işleminin iptali istemiyle açılan dava sonucunda, ... İdare Mahkemesince, Danıştay Onuncu Dairesinin 18/05/2021 tarih ve E:2019/4796, K:2021/2374 sayılı bozma kararına uyularak, dava konusu işlemin 17.577,00 TL'lik kısmının iptali, 13.608,00 TL'lik kısmı yönünden davanın reddi yolunda verilen ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararın davalı idare tarafından iptale ilişkin kısmının temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

TEMYİZ_EDENİN_İDDİALARI : Davalı idare tarafından, denetim tutanakları doğrultusunda tesis edilen işlemin hukuka uygun olduğu ileri sürülmektedir.

KARŞI_TARAFIN_SAVUNMASI : Davacı tarafından, temyiz isteminin reddi gerektiği savunulmaktadır.

DANIŞTAY TETKİK HAKİMİ : ...

DÜŞÜNCESİ : Temyiz isteminin reddi ile usul ve yasaya uygun olan İdare Mahkemesi kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onuncu Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüşüldü:

HUKUKİ DEĞERLENDİRME :

Mahkeme kararının, dava konusu işlemin işe giriş bildirgesinin yasal süresinde verilmediğinden bahisle tekerrür hükmü uyarınca uygulanan idari para cezasına ilişkin kısmının iptaline dair kısmının incelenmesi:

İdare ve vergi mahkemelerinin nihai kararlarının temyizen bozulması, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı hâlinde mümkündür.

Temyizen incelenen kararın, dava konusu işlemin işe giriş bildirgesinin süresinde verilmemesi nedeniyle uygulanan idari para cezasının tekerrür hükmü uyarınca uygulanan (3x5x1.134,00 TL=17.010,00 TL) kısmında hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle bu kısmın iptaline dair kısmı usul ve hukuka uygun olup, dilekçede ileri sürülen temyiz nedenleri kararın bu kısmının bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

Mahkeme kararının, dava konusu işlemin işte ayrılış bildirgesinin yasal süresinde verilmediğinden bahisle uygulanan idari para cezasına ilişkin kısmının iptaline dair kısmının incelenmesi:

Sigortalıların hizmet akdinin sona ermesi (işten ayrılmaları) halinde, bu durumun, sigortalının işten ayrıldığı tarihten itibaren en geç 10 gün içinde sigortalı işten ayrılış bildirgesi ile Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilmesi gerekmektedir.

5510 sayılı Kanun'un ilgili hükümlerinde işten ayrılış bildirgesinin verilmesi yükümlülüğü sigortalının işe giriş bildirgesinin verilerek resmi sigortalılık statüsünde çalışması şartına

bağlanmamıştır.

5510 sayılı Kanun'un, anılan hükümlerine göre ceza verilebilmesi için öncelikle cezaya esas alınan fiil ve olayların somut, kesin ve hiçbir duraksamaya yer vermeyecek şekilde davalı idarece tesbiti gerekli ve zorunludur. Bu tesbitler çalışanların şikayet ve itirazlarına, işverene ait kayıt ve defterlere, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının işlemlerine bakılarak yapılabilecek ve aksi sabit oluncaya kadar bu tesbitlere itibar edilecektir.

Davacının işyerinde çalıştığı tutanakla tespit edilen işçilerin işten ayrıldığına dair herhangi bir bilgi, belge ya da ifade bulunmamaktadır.

Bu durumda, davacı hakkında fiilin, somut bilgi ve belge ile tereddüte yer vermeyecek şekilde ispatlanarak sübuta erdirilmesi üzerine ceza yaptırımı uygulanabileceğinden dava konusu işlemin 5 işçinin işten ayrıldığından bahisle 5510 sayılı Kanun'un 102. maddesinin 1. fıkrasının (j) bendi gereğince asgari ücretin onda biri tutarında verilen idari para cezasına ilişkin kısmında hukuka uyarlık, temyize konu kararın dava konusu işlemin anılan kısmının iptaline dair kısmında ise sonucu itibarıyla hukuka aykırılık görülmemiştir.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. Davalı idarenin temyiz isteminin REDDİNE,

2. ... İdare Mahkemesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının temyize konu iptale ilişkin kısmının yukarıda belirtilen gerekçe ile ONANMASINA,

3. Temyiz yargılama giderlerinin istemde bulunan üzerinde bırakılmasına,

4. 2577 sayılı Kanun'un (Geçici 8. maddesi uyarınca uygulanmasına devam edilen) 54. maddesinin 1. fıkrası uyarınca bu kararın tebliğ tarihini izleyen günden itibaren 15 (on beş) gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, 11/06/2025 tarihinde işten ayrılış bildirgeleri nedeniyle uygulanan idari para cezası yönünden oy birliğiyle, işe giriş bildirgeleri yönünden tekerrür hükmü uyarınca uygulanan idari para cezası yönünden ise oy çokluğuyla karar verildi.

(X)-KARŞI OY :

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun işe giriş bildirgeleriyle ilgili tekerrür durumunda verilecek cezayı düzenleyen 102. maddesinin 1. fıkrasının a/3 bendinde, "işyeri esas alınmak suretiyle bildirgenin verilmediğine ilişkin; mahkemenin karar tarihinden, Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarının tespit tarihinden, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının denetim elemanlarının rapor tarihinden, bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerin Kuruma intikal tarihinden itibaren bir yıl içinde bu bendin (2) numaralı alt bendinde sayılan durumlardan biriyle tekrar bildirge verilmediğinin anlaşılması halinde, bildirgeyi vermekle yükümlü olanlar hakkında bu defa her bir sigortalı için asgari ücretin beş katı tutarında idari para cezası uygulanır." hükmü yer almaktadır.

Dava konusu uyuşmazlıkta, davacıya ait iş yerinde Emniyet Müdürlüğü görevlileri tarafından 06/04/2014 tarihinde yapılan denetim sonucu düzenlenen tutanak ile 3 işçinin sigortasız çalıştırıldığının tespit edildiği ve akabinde yine Emniyet Müdürlüğü görevlileri tarafından 06/08/2014 tarihinde işyerinde yapılan ikinci denetimde 5 kişinin sigortasız çalıştırıldığının tespit edildiği, 06/04/2014 tarihinde yapılan tespitten sonra bir yıl içinde 06/08/2014 tarihinde yapılan denetim sonucu tekrar sigortasız işçi çalıştırıldığının somut olarak tespit edilmesi karşısında, yukarıda yer verilen Kanun'un açık hükmü uyarınca tekerrür durumu gerçekleştiğinden dava konusu para cezasının tekerrür hükmü uyarınca uygulanan kısmında hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Bu durumda, davalı idarenin temyiz isteminin kısmen kabulü ile temyize konu kararın tekerrür hükmü uygulanmak suretiyle verilen idari para cezasının iptaline ilişkin kısmının bozulması gerektiği oyuyla aksi yönde verilen Daire kararına katılmıyorum.